

Sarajevo, 22.05.2017. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
15.05.2017.- 19.05.2017.

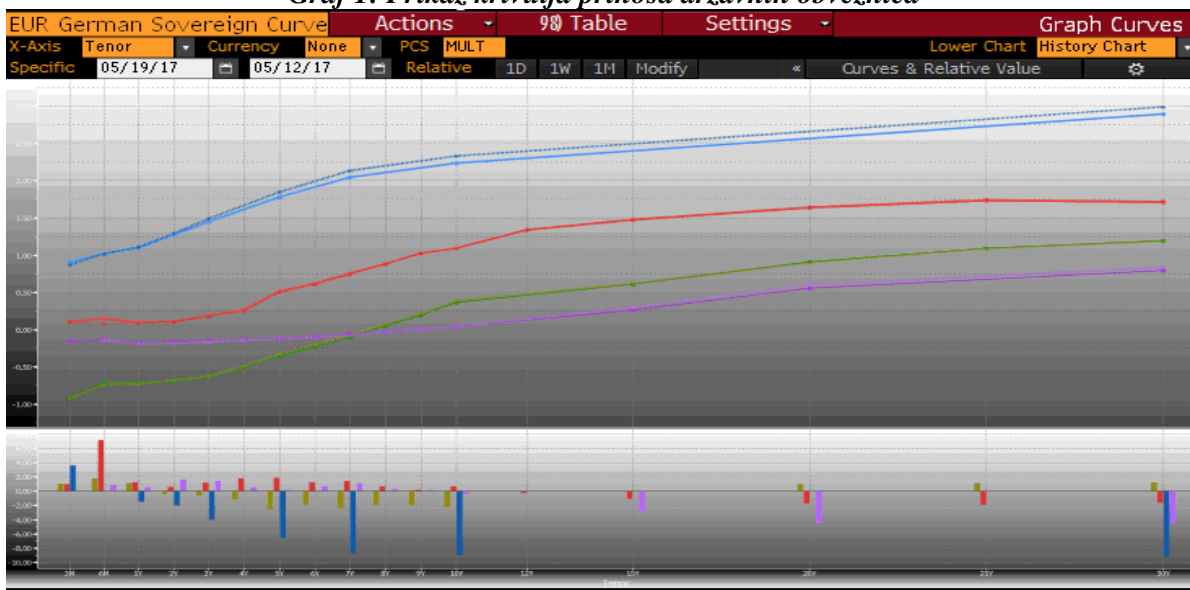
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	12.5.17	-	19.5.17		12.5.17	-	19.5.17		12.5.17	-	19.5.17		12.5.17	-	19.5.17	
2 godine	-0,68	-	-0,68	→	1,29	-	1,27	↓	0,11	-	0,12	↗	-0,17	-	-0,16	↗
5 godina	-0,32	-	-0,35	↓	1,85	-	1,78	↓	0,50	-	0,52	↗	-0,12	-	-0,12	→
10 godina	0,39	-	0,37	↓	2,33	-	2,23	↓	1,09	-	1,09	→	0,05	-	0,04	↓

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	12.5.17	-	19.5.17	
3 mjeseca	-0,882	-	-0,866	↗
6 mjeseci	-0,743	-	-0,726	↗
1 godina	-0,692	-	-0,682	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 19.05.2017. godine (pune linije) i 12.05.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica eurozone su početkom proteklog tjedna bilježili blagi rast, koji je zaustavljen polovinom tjedna pod utjecajem neizvjesnosti posljednjih događanja u vezi sa predsjednikom SAD, što je utjecalo na rast potražnje za sigurnijim investicijama. Promatrano na tjednoj razini, prinosi sigurnijih obveznica eurozone dužeg roka dospijeća su blago smanjeni, za 2 do 4 bazna boda, dok je najveći pad prinosa od 9 do 12 baznih bodova zabilježen kod italijanskih obveznica.

Proteklog tjedna je objavljen zapisnik sa posljednje sjednice ECB-a u kojem se, u skladu sa nedavnim izjavama zvaničnika ove institucije, naredni tjedan u lipnju navodi kao vrijeme kada će zvaničnici biti u boljoj poziciji da razmotre održivost oporavka i izgleda inflacije. Istraživanje Reutersa, koje je provedeno u proteklih sedam dana, je pokazalo da ekonomisti očekuju da bi ECB do rujna vjerojatno mogla

signalizirati povlačenje iz ultra stimulatívne monetarne politike, kako ekonomske performanse budu bilježile poboljšanje, iako nisu povećali prognoze rasta inflacije. Većina sudionika je priopćila, iako još uvijek nisu promijenili očekivanja vezano za inflaciju, da su sada više optimistični u pogledu eurozone, kao i u pogledu Francuske nakon održanih predsjedničkih izbora. Većina očekuje da će inflacija iznositi ispod 2% najmanje do 2019. godine, a prosječna očekivanja inflacije za tekuću godinu su 1,6%, za 2018. godinu 1,5%, te 1,7% za 2019. godinu.

Njemačka je emitirala obveznice sa dospeljećem od 30 godina po prinosu od 1,24%, što je znatno više od 0,87%, koliko je prinos iznosio na prethodnoj aukciji održanoj prije mjesec dana. Španjolska je po rekordno niskom prinosu (-0,142%) emitirala trogodišnje obveznice, dok je po nešto većim prinosima emitirala sedmogodišnje (0,777%) i desetogodišnje (1,548%) obveznice. Francuska je emitirala tromjesečne (-0,587%), šestomjesečne (-0,607%) i jednogodišnje (-0,545%), Nizozemska tromjesečne (-0,673%) i šestomjesečne (-0,665%), a Španjolska tromjesečne (-0,417%) i devetomjesečne (-0,384%) trezorske zapise, dok je Portugal po rekordno niskim prinosima emitirao šestomjesečne (-0,21%) i jednogodišnje (-0,153%) trezorske zapise.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomske pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije – EZ	TRAVANJ	1,9%	1,9%	1,5%
2.	Stopa inflacije – Italija	TRAVANJ	2,0%	2,0%	1,4%
3.	Stopa inflacije – Finska	TRAVANJ	0,7%	0,8%	0,8%
4.	Stopa inflacije – Francuska	TRAVANJ	1,4%	1,4%	1,4%
5.	Stopa inflacije – Austrija	TRAVANJ	-	2,1%	1,9%
6.	Tekući račun – EZ (u milijardama EUR)	OŽUJAK	-	34,1	37,8
7.	Trgovinska bilanca – EZ (u milijardama EUR)	OŽUJAK	18,7	23,1	18,8
8.	Javni dug – Italija (u milijardama EUR)	OŽUJAK	-	2.260	2.240
9.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.)	SVIBANJ	-3,0	-3,3	-3,6
10.	ZEW indeks povjerenja investitora – Njemačka	SVIBANJ	22,0	20,6	19,5
11.	GDP – EZ (tromjesečno) 2. prelim. podatak	I tromjesečje	0,5%	0,5%	0,5%
12.	GDP – Nizozemska (tromjesečno) prelim.	I tromjesečje	0,5%	0,4%	0,6%
13.	GDP – Italija (tromjesečno) prelim.	I tromjesečje	0,2%	0,2%	0,2%
14.	Indeks građevinskog sektora – EZ (G/G)	OŽUJAK	-	3,6%	5,5%
15.	Stopa nezaposlenosti – Nizozemska	TRAVANJ	5,0%	5,1%	5,1%
16.	Stopa nezaposlenosti – Francuska (tromjesečno)	I tromjesečje	10,0%	9,6%	10,0%

SAD

Prinosi američkih obveznica su tijekom proteklog tjedna zabilježili smanjenje, a osnovni razlog za značajan rast tražnje za sigurnijom financijskom aktivom su bila politička dešavanja u ovoj zemlji, koja su potakla zabrinutost investitora oko toga na koji će se način odraziti na fiskalnu, ali i na monetarnu politiku SAD. Pod utjecajem ovih čimbenika zabilježena je značajna volatilnost na financijskim tržištima SAD, ali je predsjednica Fed iz Klivlenda Mester izjavila krajem proteklog tjedna da ta dešavanja nisu utjecala na njena očekivanja o pitanju budućnosti Fedove monetarne politike. Ipak, Mester tijekom ove godine nema pravo glasa na sastancima FOMC-a.

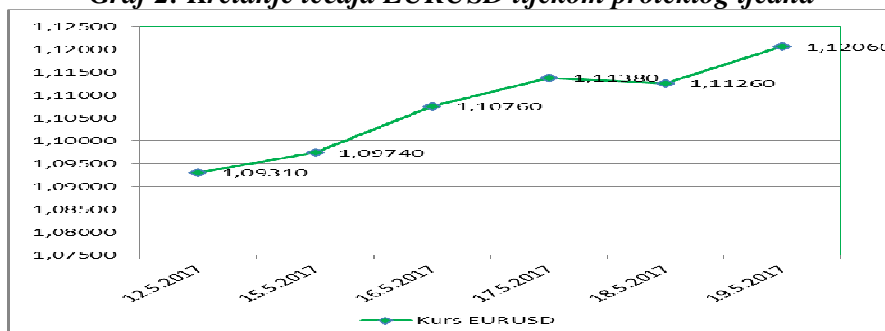
Predsjednik Fed iz St. Louisa Bullard smatra da očekivani planovi Fed o povećanju kamatnih stopa možda mogu biti prebrzi za ekonomiju koja je u skorije vrijeme pokazala znakove slabosti, čime nastoji da zagovara nastavak postupnog i sporijeg pristupa u povećanju kamatnih stopa. Bullard smatra da Fed treba referentnu kamatnu stopu da poveća samo još jednom, te da nakon toga prekine sa povećanjem dok ne bude potpuno jasno da ekonomija zaista jača i da je prešla u novu fazu rasta.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks započelih kuća (M/M)	TRAVANJ	3,7%	-2,6%	-6,6%
2.	Indeks građevinskih dozvola	TRAVANJ	0,2%	-2,5%	3,4%
3.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M)	TRAVANJ	0,4%	1,0%	-0,4%
4.	Iskorištenost kapaciteta	TRAVANJ	76,3%	76,7%	76,1%
5.	Indeks proizvodnje prerađivačkog sektora	TRAVANJ	0,4%	1,0%	-0,4%
6.	Indeks prerađivačkog sektora Fed iz Njujorka	SVIBANJ	7,5	-1,0	5,2
7.	Indeks poslovnih očekivanja Fed iz Filadelfije	SVIBANJ	18,5	38,8	22,0
8.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	13. SVIBNJA	240.000	232.000	236.000

USD je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD povećan sa razine od 1,0931 na razinu od 1,1206, što je najveća razina tečaja od listopada prošle godine.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tijekom proteklog tjedna objavljeni su podaci o stanju inflacije u Velikoj Britaniji koji su pokazali da je zabilježen najveći rast inflacije od 2013. godine. Inflacija je u travnju iznosila 2,7% godišnje, i može se očekivati njen dalji rast pod utjecajem deprecijacije GBP i skorijeg rasta cijene nafte.

Poslodavci u Velikoj Britaniji planiraju da povećaju plaće najmanjim intenzitetom od 2013. godine. U svjetlu takvih trendova, guverner BoE Carney je upozorio da se kućanstva suočavaju sa izazovnim vremenima, jer se rast plaća prilagođava negativnoj inflaciji. Dok BoE očekuje solidan ekonomski rast u narednih nekoliko godina, što u značajnoj mjeri ovisi i o rastu plaća, istraživanja CIPD pokazuje kako poslodavci još uvijek ne razmišljaju da povećavaju plaće. Također, istraživanje sugerira da će poslodavci nastaviti da zapošljavaju i tijekom drugog tromjesečja, iako sporije nego što je to zabilježeno početkom godine.

Premijerka Velike Britanije May je naglasila da su dani u kojima je Velika Britanija davala velike doprinose EU završeni, ali bi i dalje mogli da se nastave specifični programi u kojima će Velika Britanija imati interes da sudjeluje prije Brexita, a za koje će biti potrebni novčani doprinosi. Također, May smatra da je neophodno sklopiti sporazum o uvjetima trgovine i budućem partnerstvu između Velike Britanije i EU u naredne dvije godine, što se podrazumijeva u procesu povlačenja članka 50. Lisabonskog sporazuma, odnosno formalnog mehanizma za napuštanje EU bloka.

Njemačka kancelarka Merkel je izjavila da će EU pošteno tretirati Veliku Britaniju nakon što napusti blok, ali će Brexit svakako imati svoju cijenu. Posljednjih dana Merkel je u nekoliko navrata ponovila da Velika Britanija mora očekivati distancu onog momenta kada više ne bude član EU. Tijekom vikenda ministar za Brexit Davis je izjavio da će Velika Britanija prekinuti pregovore o napuštanju EU ukoliko EU ne izmijeni svoje zahtjeve za plaćanje odštete napuštanja bloka u visini od 100 milijardi EUR.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Inflacija (G/G)	TRAVANJ	2,6%	2,7%	2,3%
2.	PPI izlazne cijene proizvodnje (G/G)	TRAVANJ	3,4%	3,6%	3,6%
3.	PPI ulazne cijene u proizvodnji (G/G)	TRAVANJ	17,0%	16,6%	17,4%

4.	Indeks cijena kuća (G/G)	OŽUJAK	5,3%	4,1%	5,6%
5.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć	TRAVANJ	-	19.400	33.500
6.	ILO stopa nezaposlenosti (tromjesečno)	OŽUJAK	4,7%	4,6%	4,7%
7.	Maloprodaja (G/G)	TRAVANJ	2,1%	4,0%	2,0%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR, dok je aprecirala u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast sa razine od 0,84763 na razinu od 0,85963, dok je tečaj GBPUSD povećan sa razine od 1,2890 na razinu od 1,3036.

JAPAN

Najveće banke u Japanu su zabilježile snažan rast neiskorištenih depozita, što je rezultat negativnih kamatnih stopa, te slabe tražnje za kreditima usljed slabog ekonomskog rasta. Podaci koje su objavile tri najveće japanske banke prema veličini aktive (Mitsubishi UFJ Financial Group, Mizuho Financial Group i Sumitomo Mitsui Financial Group) o stanju neiskorištenih depozita, pojačavaju izazove sa kojima se i sama BoJ suočava u pokušajima da potakne kreditiranje i potrošnju s obzirom na to da kompanije raspolažu rekordnim iznosima gotovog novca.

Guverner BoJ Kuroda je izjavio da je prilično siguran da bi BoJ mogla lagano da napusti program masivnih monetarnih olakšica u odgovarajućem momentu, ali je, također, istakao da BoJ uvijek ima prostora da proširi monetarne stimulanse sa ciljem dostizanja inflatornog cilja od 2%, ukazujući na to da plaće i cijene sporije rastu u odnosu na poboljšanja u ekonomiji. U svakom slučaju, Kuroda je sugerirao da BoJ neće žuriti da mijenja monetarnu politiku u bilo kojem pravcu, posebno ne u pravcu smanjenja stimulansa s obzirom na to da je ekonomski oporavak još uvijek nestabilan. Također, Kuroda je dodao da odluke BoJ o povlačenju stimulansa treba da prate aktivnosti Fed, koji je normalizirao ultra ekspanzivnu monetarnu politiku. Premijer Abe je izjavio da se njegovo mišljenje i uvjerenje o Transpacifičkom partnerstvu nije promijenilo, te smatra da ono pomaže prosperitetu regije Azije i Pacifika.

Ministar trgovine Japana Seko je izrazio žaljenje zbog povlačenja SAD iz Transpacifičkog sporazuma, ali je ukazao na fokusiranost ka promociji unije među ostalih 11 članica sa ciljem održavanja sporazuma.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

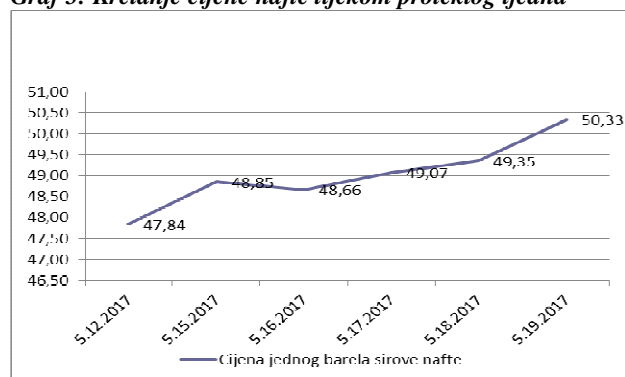
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Porudžbine strojnih alata (G/G) P	TRAVANJ	-	34,7%	22,8%
2.	Uslužni sektor (M/M)	OŽUJAK	0,1%	-0,2%	0,0%
3.	Industrijska proizvodnja (G/G) F	OŽUJAK	-	3,5%	3,3%
4.	Iskorištenost kapaciteta	OŽUJAK	-	-1,6%	3,2%
5.	GDP (Q/Q) P	I tromjesečje	0,5%	0,5%	0,3%
6.	Osobna potrošnja u odnosu na GDP P	I tromjesečje	0,5%	0,4%	0,0%
7.	Poslovna potrošnja u odnosu na GDP P	I tromjesečje	-0,4%	0,2%	1,9%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast sa razine od 123,89 na razinu od 124,69. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY smanjen sa razine od 113,38 na razinu od 111,26.

NAFTA I ZLATO

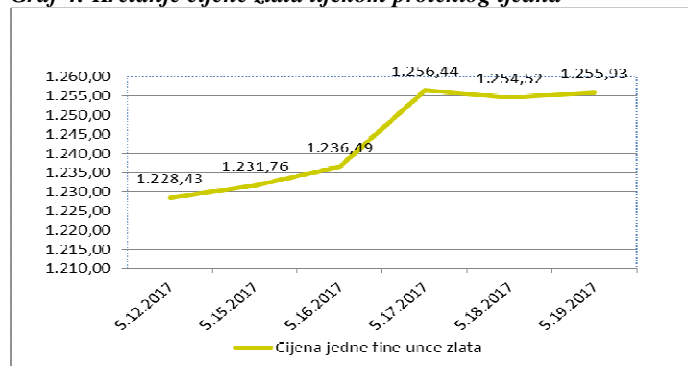
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 47,84 USD (43,77 EUR). Početkom proteklog tjedna je u izjavama predstavnika Rusije i Saudijske Arabije signalizirano da se ove države zalažu za to da se sporazum o smanjenom obujmu proizvodnje nafte produži za još devet mjeseci, odnosno do ožujka 2018. godine. Pod utjecajem ovakvih izjava došlo je do rasta cijene nafte. Ipak, konačna odluka o produženju trajanja sporazuma o smanjenju obujma proizvodnje nafte bi trebalo da bude donesena krajem tekućeg tjedna. Tijekom proteklog tjedna je objavljena i vijest da su američke zalihe nafte zabilježile smanjenje šesti tjedan zaredom, odnosno da su smanjene tijekom proteklog tjedna za 1,75 milijuna barela u odnosu na prethodni. Ova informacija je polovinom proteklog tjedna potakla rast cijene nafte. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je prvi put u posljednjih mjesec dana zabilježila rast preko 50 USD, te je iznosila 50,33 USD (44,91 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.228,43 USD (1.123,80 EUR). Cijena zlata je početkom i sredinom proteklog tjedna bilježila rast na najvišu razinu zabilježenu u posljednja dva tjedna, a što je bilo potaknuto političkim događajima u SAD. Povećana tražnja za ovim plemenitim metalom je potaknuta povećanom volatilnošću na financijskim tržištima, ali i deprecijacijom USD, čija je vrijednost u odnosu na EUR tijekom proteklog tjedna smanjena na najnižu razinu zabilježenu od početka studenoga prošle godine. Najveći rast cijene zlata je zabilježen tijekom trgovanja u srijedu, kada su politički događaji u SAD utjecali na špekulacije da bi Fed mogao usporiti tempo povećanja referentne kamatne stope, ali je predsjednica Feda iz Klivlenda Mester već tijekom narednog dana izjavila da povećana volatilnost na tržištima nije utjecala na njena očekivanja o budućnosti Fedove monetarne politike. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce je iznosila 1.255,93 USD (1.120,77 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.